

3. Саблук, П. Т. Розвиток сільських територій в контексті забезпечення економічної стабільності держави / П.Т. Саблук..// Економіка АПК : Міжнародний науково- виробничий журнал. – К.: 2005. - №11. - С. 4-12.

4. Федорчук О.М. Щодо функціонування оптових ринків сільськогосподарської продукції / О.М. Федорчук // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2008. - №2. – с.70-75.

Оксана Бардин
Національний науковий центр
«Інститут аграрної економіки», м. Київ

УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Однією із проблем, що виникають перед аграрними підприємствами в сучасних умовах, є відновлення і збереження динаміки циклів операційної, інвестиційної та фінансової діяльності, що є запорукою необхідної ліквідної позиції підприємства і реалізації його попиту на кошти.

Успішність фінансово-господарської діяльності аграрного підприємства, безумовно, залежить від стабільності його грошових позицій. Наявність на підприємстві обігових коштів у достатній мірі є запорукою нарощення активів, підвищення рівня рентабельності, ліквідності і, як результат, забезпечення фінансової рівноваги та платоспроможності. Збалансування рівня оборотного капіталу досягається шляхом аналізу наявних грошових коштів, визначення обсягів їх надлишку чи дефіциту і проведення заходів для врівноваження та оптимізації грошових потоків.

Грошовий потік можна визначити, як сукупність послідовно розподілених у часі подій, які пов'язані із відусобленим та логічно завершеним фактом зміни власника грошових коштів у зв'язку з виконанням договірних зобов'язань між економічними агентами (суб'єктами господарювання, державою, домогосподарствами, міжнародними організаціями) [5, с. 57].

Щоб діяльність підприємства була ритмічною слід навчитися регулювати як величину, так і напрямки грошових потоків. Ефективне та уміле управління грошовими потоками може забезпечити збалансування надходжень і витрат грошових коштів підприємства. Адже управління грошовими потоками є важливою ланкою фінансової політики, складовою фінансового менеджменту, що охоплює всю систему управління підприємством. Від якості управління грошовими потоками залежить подальший розвиток підприємства та кінцевий результат його фінансово-господарської діяльності.

Проведення будь-якої фінансової операції породжує рух грошових коштів: виникнення окремих виплат, або множини виплат і поступлень, розподілених у часі. Грошовий потік, який характеризує сукупність поступлень грошових коштів від усіх видів господарських операцій, називають позитивним [3, с. 83]. Негативний грошовий потік характеризує сукупність виплат грошових засобів підприємством в процесі здійснення всіх видів його господарських операцій. Зазначені види грошових потоків мають тісний взаємозв'язок.

Управління грошовими потоками є важливим фінансовим важелем забезпечення прискорення обороту капіталу підприємства. Цьому сприяє скорочення тривалості виробничого і фінансового циклів, що досягається в процесі результативного управління грошовими потоками, а також зниження потреби в капіталі, що обслуговує господарську діяльність підприємства.

Спроможність агропромислового виробництва досягнути успіху у ринкових відносинах, залежить від оптимального рівня сформованості фінансових джерел і ефективності їх управління, а також грошових потоків. Високоорганізоване управління аграрними підприємствами є необхідною складовою для їх успішної роботи в умовах жорсткої ділової конкуренції.

Зменшити залежність підприємства від залучення грошових коштів із зовнішніх джерел дозволяє оптимізація та збалансування грошових потоків, шляхом виявлення і реалізації резервів, які дозволять забезпечити рівномірність витрачання грошових коштів у часі і за обсягами, збільшення суми і якості чистого грошового потоку, а також здійснення впливу на фінансовий цикл підприємства.

Щоб гроші працювали на підприємство, необхідно їх пускати в оборот з метою отримання прибутку: розширювати своє виробництво, прокручуючи їх у циклі оборотного капіталу; оновлювати основні фонди, здобувати нові технології; інвестувати в дохідні проекти інших господарюючих суб'єктів з метою отримання вигідних відсотків; достроково погашати кредити банку та інші зобов'язання.

Багата держава, у тому числі продовольчими ресурсами, буде лише тоді, коли стануть багатими її території й люди, які там проживають, за якомога повнішого задоволення їхніх економічних інтересів [2].

Отже, для аграрних підприємств особливо важливе значення має ефективне управління грошовими потоками, що дозволяє зменшити потреби в зовнішніх джерелах фінансування діяльності, які сповільнюють розвиток підприємства. Розробка і втілення ефективного механізму управління грошовими потоками дозволить в повному обсязі реалізувати цілі підприємства, вирішити його задачі та здійснити результативне відтворення агропромислового виробництва на основі функціонування його грошових потоків.

Література

1. Бланк И.А. Управление прибылью / И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр, 1998. – 544 с.
2. Саблук П.Т. Стан і напрями розвитку аграрної реформи // Економіка АПК.- 2015. - № 2.- С.10-17.
3. Сороківська М.В., Юсипович О.І. Фінансовий менеджмент (математичний інструментарій): Навч. посібник. – Львів.: «Новий Світ-2000», 2011. – 284 с.
4. Олійник О.О., Олійник Т.І. Грошові потоки в аграрній сфері економіки: науково-організаційні основи формування і розвитку: монографія / О.О. Олійник, Т.І. Олійник. – К.: ННЦ ІАЕ, 2011. – 228 с.
5. Фінансовий менеджмент: Підручник / Кер. кол. авт. і наук. Ф 59 ред. проф. А.М. Поддєрьогін. – К.: КНЕУ, 2008. – 536 с.

Ірина Белова

Тернопільський національний економічний університет

СУТЬ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ ЯК ОБ'ЄКТА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ

На сучасному етапі розвитку економіки вважається доведеним безперечний факт виняткової значущості екологічних знань як першоджерел зародження економічної науки.

Сільське господарство як одна з галузей економіки теж розвивається на основі законів біології та екології. На цьому наполягають вітчизняні вчені-біологи Д.М. Алімов та Ю.В. Шелестов, які чітко формулюють твердження про те, що „... теоретичною основою сільського господарства є біологія”.

В широкому розумінні, біологія – це комплекс наук про життя, його форми і закономірності існування та розвитку. Термін „біологія” запропонували в 1802 році два видатних вчених – французький Ж.Б. Ламарк та німецький Г.Р. Тревіраніус. Мабуть, вже в ті часи прослідковувались паростки розуміння того, що суспільною діяльністю і життям людства керує велика сила природи – біологія.

Богданова Т.Л. та Брайон О.В. говорять про значення біології як такої, що „... тісно пов'язана з іншими науками і практичною діяльністю людини. Біологічна наука є основою сільського господарства і, зокрема, рослинництва”.

Григора І.М., Шабарова С.І., Алейніков І.М. стверджують, що сільське господарство базується на ботаніці, тому саме вона і є основою сільськогосподарського виробництва і сільськогосподарської науки. Вони